

Redacția

și

Administrația

Cluj Reg. Maria 43
TELEFON 124

Anunțurile se primesc după tarif.

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

R O M A N E S C

Abonament:Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an „ 80.—
Pe 1/4 an „ 40.—Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an „ 160.—
Pe 1/4 an „ 80.—Pentru America
Pe un an 2 dolariManuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Descompunerea partidului maghiar

Nouii membri demisionază. — Conducătorii partidului maghiar își maschează regretele.

În mai multe rânduri am accentuat descompunerea partidului maghiar, al magnaților, descompunere prevăzută încă înainte de dezastrul, pe care l-au înregistrat magnații în alegerile comunale.

În ultimele zile a mai demisionat din partidul maghiar vicepreședintele și un membru din comitetul organizației dela Oradea-Mare și după aceea este vorbă să mai demisioneze și alții.

Conducătorii partidului maghiar declară prin ziare, că demisiile din chestie nu sunt de mare importanță, neputând zdruncina „unitatea” partidului, unitate, care de altfel nici nu există, pentru că partidul maghiar n'a reprezentat „întreaga ungurime din România” după cum susține. Și aceasta s'a evidențiat și în rezultatul alegerilor comunale.

Magnații partidului în realitate sunt foarte îngrijorați, observându-și distrugerea partidului și prin declarațiile făcute ei își ascund în realitate bocetele de regretate depuse pe viitorul cadavru al partidului în agonie, care pentru magnați a fost o resursă de câștig.

Alegerea primarului orașului Cluj

Cine va fi primar. — Numirea d-lui dr. Utalea. — Șansele opoziției.

Constituirea noului consiliu al orașului preocupă foarte intensiv cercurile din Cluj, avându-se în vedere, că cu această ocazie se vor propune și noii candidați pentru a se confirma un primar.

Se vorbește despre designarea dlui Bănescu ca primar, avându-se în vedere, că dl dr. Utalea a trecut ca prefect al județului din postul său de primar, neallegându-se în alegerile comunale.

Totul depinde, evident și de opoziție, avându-se în vedere, că prin numirea membrilor de drept, opoziția unită de asemenea și-a mai primit câțiva aderenți, cari îi vor sprigini cu voturile pe opoziționiști.

Opoziția unită are 24 consilieri în Cluj, dintre cari dl Prie este averescan. Deci, dacă averescanii ar vota cu guvernul, atunci opoziției unite îi rămân 23 consilieri din totalul de 50 consilieri. Între consilierii numiți se remarcă pentru naționaliști 3 consilieri la sigur, dar se poate să fie și mai mulți. Astfel opoziția unită ar avea majoritatea consilierilor și prin urmare la adunarea de constituire a consiliului, opoziția unită își remarcă deja majoritatea.

De altfel Duminecă vom avea ocazia să constatăm adevărul.

Menirea proiectului electoral

Favorizarea viitorului guvern filo-liberal și uneltirea celui anti-liberal. — Chestia viitorului guvern liberal.

Noul proiect de lege electorală, după părerea dlui I. C. Brătianu, are menirea să asigure succesiunea partidului liberal la putere.

Formarea majorității din minoritate și a minorității din majoritate,

acest secret ni-l tâlcuiește prin principiile dsale d. Brătianu.

Dl I. C. Brătianu își rezumă părerea în credința, că dacă ar fi să vină naționaliștii cu țărăniștii la guvern, atunci, prin noul proiect electoral devenit pe atunci lege,

să-i poată uneli cu opoziția formată din averescani, liberali, cuziști și eventualii minoritari și socialiști,

cari pe baza noiei legi ar câștiga un destul de mare număr de mandate.

În astfel de împrejurări eventuala guvernare național-țărănistă, va deveni imposibilă, în special, dacă va avea de remarcat și neînțelegeri în sânul său. Prin urmare

cu opoziția creată, s'ar putea ușor răsturna un guvern național-țărănist.

Naționaliștii intrând separat de țărăniști în alegeri și uniți în coaliție de guvernare numai după alegeri, ar înregistra pe baza noiei legi mai multe

mandate, repartizându-li-se separat cota de mandate.

Cu ajutorul noului proiect care va deveni la adică lege,

d. Brătianu intenționează să aducă la cârma țării un guvern filo-liberal,

ridicat din minoritate la majoritate, pentru a putea guverna liberalii și din opoziție prin acel guvern, care ar pleca la dorința liberalilor, cedându-și locul pentru un nou guvern Brătianu.

Dintre favoriții guvernului Brătianu, dacă nu se va putea altfel, se va încerca

readucerea averescanilor sau a unui guvern de tampon

Barbu Știrbei, pe care „Epoca” îl evidențiază foarte dejositor într'o mulțime de afaceri scandalocase, ca cumnat al dlui Brătianu. Se prea poate însă să se încerce

și un guvern militar ori de funcționari pentru prezidarea alegerilor,

tot așa, cum se crede, că liberalii vor prezida alegerile.

Dl Brătianu de altfel ar dori orice guvern, în afară de țărăniști și naționaliști, de care poartă frică, pentru că-l periclitează pe veci cu retorsiunea factorilor ilegalităților.

Hegemonia românilor periclitată

Lupta minorităților contra românilor. — Ultimatul dela Oradea-Mare. — La ce a contribuit invalidarea alegerilor din centrele cosmopolite?

Alegerile comunale în trei-patru orașe, din cauza desbinării românilor pe partide, ne-au evidențiat o serie întregă de oameni neprielnici românilor.

Toate aceste s'ar fi trecut cu vederea, deși chiar și pe baza listelor „pacturilor” au intrat în consiliile orașenești destui oameni, cari numai pentru binele României nu vor lucra.

Dintre toate actele amintite, cele mai antiromânești sunt acelea prin care alegerile din unele orașe cosmopolite, unde a invins coaliția, s'au anulat, mânădu-se astfel apa pe moara dușmanilor noștri.

Nu mai este nici o enigmă doar, că guvernul prin anularea câtorva rezultate, a contribuit — evident, fără să vrea — la înlăturarea românilor din acele consilii.

Cazuri de aceste ne stau în față în număr destul de mare.

Cazul dela Oradea-Mare de pildă — poate să ne servească drept exemplu.

În Oradea-Mare, anume, câțiva minoritari — neștiind care partid va veni la putere și nevoind să se aibă rău cu vre-un partid românesc — au hotărât să-și facă listă separată, întrucât partidele române nu vor consimți la o listă comună cetățenească.

Opoziția unită, hotărând la intrarea în alegeri să nu colaboreze cu comuniștii și liberalii, lista comună, evident, nu se va realiza. Astfel, în Oradea-Mare, unde a invins opoziția cu un plus de 300 voturi, anulându-se alegerea, vor învinge minoritarii, dacă-și vor face listă separată, pentru că românii vor fi desbinați pe partide.

Prin astfel de procedee, evident, și hegemonia românilor este periclitată în orașe, românii fiind desbinați pe diferite partide.

Ateneul Popular „B. P. Hajdeu” Câmpina

Despre calitățile supranaturale ale spiritului omenesc, conferință ținută de d. c. dr. L. Mirahorian dela Clinica Neurologică.

În ziua de 7 Martie orele 17, d. Căp. dr. L. Mirahorian cunoscutul cercetător al științei metapsichice și a radiovibrațiilor scoarței cerebrale, ale cărui comunicări științifice și experiențe au făcut mare senzație pretutindeni, a ținut o interesantă conferință la „Ateneul Popular” din Câmpina, vorbind: „Despre calitățile supranaturale ale spiritului omenesc”.

Distinsului conferențiar i s'a făcut din partea publicului auditor entuziaste și binemeritate ovățiuni.

Anchetarea activității vechilor consilii

Toate chestiile suspecte se vor cerceta. — La anchetarea afacerilor suspecte este îndreptățit noul consiliu. — Cheltuielile pentru presă și artă se consideră evidente.

În privința activității vechilor consilii s'a ivit mai multe păreri. Unii susțineau, că noiile consilii au latitudinea de-a controla faptele vechilor consilii, iar vechii consilieri erau de părerea contrară.

În privința indicată ne-am adresat mai multor persoane juridice și acestea au rămas surprinse de întrebarea pusă, declarând, că orice ilegalitate, respective fiecare chestie suspectă a vechilor consilii cade în latitudinea judecării nouilor consilii, cari, dacă se va prezenta grav chestiile cercetate, vor putea sesiza forurile judecătorești pentru a decide în fiecare caz. Spelele evidente, între cari cad și cele de presă și artă, se vor considera ca spese în uz, figurând la fiecare consiliu.

Iată, deci, că de ce s'au temut, nu scapă vechii consilieri și primari, deși le-ar fi plăcut să nu le mai fie controlată activitatea!

Desvoltarea comercianților și industriașilor români

Lărgirea căminului ucenicilor. — O bună dispoziție pentru propășirea industriei și comerțului românesc.

Meseriași, respective industriași și comercianți în Ardeal avem foarte puțini și în prezent, cu toate că în timpul din urmă un considerabil număr de români au îmbrățișat cariera industriei și comerțului.

Cele mai elocvente motive ale lipsei românilor în număr proporțional cu al minorităților în branșa industriei și comerțului le constituie faptul, că românii abea după unire au început să poată îmbrățișa în Ardeal carierele administrative și comerciale, industriale etc.

După unire a venit un număr de români destul de frumos la orașe, dar dintre aceștia cei mai mulți au îmbrățișat carierele administrative.

Români specializați în branșele comerciale și industriale nu am prea avut, pentru că specializările reclamau întreținere destul de costisitoare în orașe, iar reflectanții nu prea dispuneau de resurse de câștig pentru a se putea întreține la orașe. Observându-se această situație, în mai multe orașe s'au creiat căminuri pentru ucenici, dar aceste căminuri n'au fost suficiente pentru întreținerea unui considerabil număr de ucenici industriali și comerciali. Astfel s'a ivit chestia lărgirii căminurilor de ucenici pentru adăpostirea, respective întreținerea viitorilor comercianți și industriași români.

În Cluj s'a hotărât deja lărgirea căminului ucenicilor.

Dl Peptea, consilierul financiar al orașului Cluj ne-a declarat, că s'a proiectat lărgirea căminului ucenicilor

